

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

1 maximumscore 2

bij (1) monopolie

bij (2) toe

bij (3) lagere

indien alle drie juist

2

indien twee van de drie juist

1

indien één of géén van de drie juist

0

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

$$MO = MK$$

MO midden is gelijk aan 1,5 bij $Q = 1,0 \rightarrow 1.000$ broden

$$P = \frac{-1}{2.000} \times 1.000 + 2,5 = 2 \text{ (euro)}$$

3 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $1.200 = -2.000P + 5.400 \rightarrow P = 2,10$

1

- verschil in omzet: $1.200 \times 2,10 - 1.000 \times 2 = \text{€ } 520$

1

4 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat Ketting het tarief niet verhoogt, omdat ongeacht de keuze van Remkens, de winst voor Ketting hoger zal zijn dan bij wel verhogen (respectievelijk 14 tegen 12 als Remkens wel verhoogt en 10 tegen 6 als Remkens niet verhoogt).

5 maximumscore 2

ja

Uit de verklaring moet blijken dat als beide fietsverhuurders afspreken hun tarief te verhogen (met 1 euro) de winst per maand voor ieder € 12.000 zal zijn in plaats van € 10.000 / voor ieder € 2.000 hoger zal zijn.

Opgave 2

6 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{\frac{1}{0,81} - \frac{1}{0,93}}{\frac{1}{0,81}} \times 100\% = 12,9\%$$

7 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Een antwoord waaruit blijkt dat deze beleggers het risico van niet (volledig) terugontvangen van in euro's belegde bedragen (bijvoorbeeld kwijtschelding deel staatsschuld uit obligaties van eurolanden) willen vermijden door te kiezen voor beleggen / sparen in Zwitserse franks, hetgeen de vraag naar deze franks verhoogt.
- Een antwoord waaruit blijkt dat deze beleggers verwachten dat de eurocrisis zal leiden tot lage(re) rendementen van aandelen / deelnemingen in de eurozone en daarom kiezen voor beleggen in Zwitserland, hetgeen de vraag naar de Zwitserse frank verhoogt.
- Een antwoord waaruit blijkt dat deze beleggers verwachten dat de eurocrisis zal leiden tot veel koersschommelingen van de euro waardoor het risico op vermogensverlies bij beleggen in euro's groter is dan bij beleggen in Zwitserse franks en daarom kiezen voor beleggen in franks, hetgeen de vraag naar deze franks verhoogt.

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- indien gekozen voor krantenkop 1
Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Een uitleg waaruit blijkt dat deze Duitse spaarders franks zullen aanbieden in ruil voor euro's, waardoor de koers van de frank in euro's juist zal dalen.
- indien gekozen voor krantenkop 2
Een voorbeeld van een juiste uitleg is:
Een uitleg waaruit blijkt dat minder import uit Zwitserland zal leiden tot minder vraag naar franks in ruil voor euro's, waardoor de koers van de frank in euro's juist zal dalen.

9 maximumscore 2

grafiek 3

Opmerking

Uitsluitend 2 of 0 scorepunten toekennen.

Opgave 3

---

10 maximumscore 1

De Wajong-uitkering wordt door de Rijksoverheid betaald uit de belastingen.

11 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

1-1-1999 tot 1-1-2004:

aantal Wajong-uitkeringen stijgt met $\frac{142,4}{123,6} \times 100 - 100 = 15,2\%$ in 5 jaar

1-1-2004 tot 1-1-2009:

aantal Wajong-uitkeringen stijgt met $\frac{191,7}{142,4} \times 100 - 100 = 34,6\%$ in 5 jaar

Opmerking

Wanneer voor de periode vanaf de invoering WWB zes jaren in de berekening zijn opgenomen (dus tot 1-1-2010) dit ook goed rekenen mits de kandidaat aantoont dat de gemiddelde jaarlijkse stijging groter is dan in de periode vóór de invoering.

12 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat het aantal bijstandsuitkeringen na 2005 daalt in samenhang met dalende werkloosheid, die weer het gevolg is van hoogconjunctuur/opgaande conjunctuur, terwijl vanaf 2008 het aantal uitkeringen weer oploopt in samenhang met stijgende werkloosheid, die het gevolg is van laagconjunctuur/neergaande conjunctuur.

13 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{113}{110} \times \text{€ } 1.076,40 = \text{€ } 1.105,76$$

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

14 maximumscore 2

ja

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- $\frac{113}{110} \times 100 - 100 = 2,7\%$ stijgt zijn uitkering, hetgeen meer is dan de gemiddelde stijging van de cao-lonen (1,75%)
- $1,0175 \times \text{€ } 1.076,40 = \text{€ } 1.095,24$ is nodig voor welvaartsvast, hetgeen lager is dan € 1.105,76

15 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een redenering waaruit blijkt dat indien de gemeenten ook verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de Wajong en dit moeten betalen uit hetzelfde (vaste) budget, zij geen financiële prikkel meer hebben om jongeren van bijstand naar Wajong te verwijzen / door te schuiven.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4

---

16 maximumscore 2

- bij (1) lange
- bij (2) vaste
- bij (3) lager

indien twee van de drie juist 1
indien één of geen van de drie juist 0

17 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat

- in een rentepercentage ook het risico van het niet-terugbetalen van een staatsobligatie wordt verdisconteerd 1
- hetgeen betekent dat een hoger risico op niet-terugbetalen leidt tot een hogere rente bij de uitgifte van een nieuwe staatsobligatie 1

18 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt

- dat een stijgende rente leidt tot stijgende rentelasten voor de overheid 1
- hetgeen in tijden van een overheidstekort zal leiden tot oplopende tekorten waarvoor de overheid nieuwe leningen moet aangaan 1

19 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:
Een antwoord waaruit blijkt dat

- landen uit de oprichting van het EFSF kunnen afleiden dat ze bij financiële problemen toch wel gered zullen worden door het fonds (dus indirect ook door de andere landen) 1
- hetgeen aanleiding kan zijn om meer financiële risico's aan te gaan / minder sterk te werken aan terugdringen van het overheidstekort / de staatsschuld 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 5

20 maximumscore 2

- bij (1) primaire
- bij (2) denivellering
- bij (3) voorraadgrootheid

indien twee van de drie juist 1
indien één of geen van de drie juist 0

21 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- wel of geen werk (groep I t.o.v. de overige groepen)
- opleiding of scholingsgraad (groepen II en III t.o.v. groep I)
- bezit, zoals wel of geen grond en/of vee (groep IV t.o.v. groep II)
- omvang van de eigen onderneming (groep V t.o.v. groep II)

per juiste factor 1

Opmerking

Uit de antwoorden moet blijken dat het gaat om factoren die invloed hebben op de hoogte van één of meerdere primaire inkomens, te weten loon, pacht, huur, rente, winst, zonder dat deze categorieën expliciet genoemd hoeven te worden.

22 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- $(20 - 5) \times 2 = 30\%$ 1
- $(a) = 50\% + 30\% = 80\%$ 1

23 maximumscore 2

X[| A] en G moeten altijd 2 scorepunten worden toegekend, ongeacht of er wel of geen antwoord gegeven is, en ongeacht het gegeven antwoord.

24 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat het (relatieve) aantal huishoudens in de laagste inkomensgroep (fors) daalt van 50% naar 20% (bron 9), hetgeen betekent dat in 2025 meer huishoudens boven de armoedegrens komen (bron 8).

Opgave 6

---

25 maximumscore 1

Uit de beschrijving moet blijken dat door een stijging / daling van het aanbod van koopwoningen (bij een gegeven vraag) de gemiddelde verkoopprijs van koopwoningen daalt / stijgt.

26 maximumscore 3

- daling van het aanbod 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Werklozen gaan er in inkomen op achteruit. Ze zullen minder snel willen / kunnen verhuizen naar een andere (duurdere) woning en de huidige woning aanhouden. Daardoor daalt het aantal aangeboden (bestaande) koopwoningen (ten opzichte van een situatie zonder stijgende werkloosheid).
- Stijgende werkloosheid kan leiden tot lagere rendementsverwachtingen voor nieuwbouwprojecten, waardoor deze worden uitgesteld of ingekrompen, hetgeen het aanbod van (nieuwe) koopwoningen afremt (ten opzichte van een situatie zonder stijgende werkloosheid).

- stijging van het aanbod 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Werklozen gaan er in inkomen op achteruit. De hypotheeklast kan dan te hoog worden, in verhouding tot het inkomen, hetgeen aanleiding kan zijn om de eigen woning te koop te zetten.

27 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Door vermindering van de aftrekbaarheid van de hypotheekrente zullen de netto woonlasten voor woningeigenaren stijgen (indien zij de aankoop hypotheek financieren), waardoor de vraag afneemt (pijl 3) hetgeen (bij een gegeven aanbod) leidt tot een daling van de gemiddelde verkoopprijs van koopwoningen (pijl 7).

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

28 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- hoogte van de hypotheekrente
Uit de uitleg moet blijken dat een hogere / lagere hypotheekrente geld lenen duurder / goedkoper maakt, hetgeen de vraag naar koopwoningen afremt / stimuleert.
- tarief van de overdrachtsbelasting
Uit de uitleg moet blijken dat een hoger / lager tarief de totale aankoopkosten hoger / lager maakt, hetgeen de vraag naar koopwoningen afremt / stimuleert.
- hoogte van het eigenwoningforfait
Uit de uitleg moet blijken dat een stijging / daling van het eigenwoningforfait de netto woonlasten van een woningeigenaar hoger / lager maakt, hetgeen de vraag naar koopwoningen afremt / stimuleert.
- hoogte van de huursubsidie (huurtoeslag)
Uit de uitleg moet blijken dat een stijging / daling van deze subsidie de (netto) woonlasten voor huurders lager / hoger maakt, waardoor minder / meer huurders zullen overwegen over te stappen naar een koopwoning, hetgeen de vraag naar koopwoningen afremt / stimuleert.

29 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat een huis dat in 1986 is gekocht reëel in waarde is gestegen tussen 1986 en 2011, omdat de gemiddelde verkoopprijs sterker is gestegen dan het gemiddelde prijspeil (inflatie).

Bronvermeldingen

---

cartoon opgave 4

International Herald Tribune / Patrick Chappatte